

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De peccatis, quæ sive non possunt, sive non solent reservari. Cap. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

posse absolvere Novitios à Casibus prædictis reservatis in Religione, in qua sunt Novitii, quia Novitius (inquiunt) per ingressum in Religionem, quasi mutavit domicilium, relinqueas Territorium Episcopi, cui non amplius est subditus, undè sicuti ab eo judicari in foro externo non potest, ita nec poterit absolvi in foro interno. Hanc sententiam sequitur cum Cordaba, aliique a

Laym. li. 4. tr. 5. c. 4. n. 4. Layman, Suarez, b & Ascanius c Tamburinus.

10. Alii verò affirmant, quia quamvis quoad forum Pœnitentiæ, Novitii sint exempti à Jurisdictione Episcopi, propter privilegia Religionis, quibus, & ipsi gaudent, undè possunt tum judicari in foro externo, tum in foro interno à Superioribus suæ Religionis, tamen in odiosis Novitii non veniunt nomine Religiosorum. Cum ergo odiosum ipsis sit, non posse absolvi ab Episcopo, poterunt tunc (si velint) tenere se, ut Sæculares, & sic ab Episcopo; vel à Confessario, per ipsum approbato, legitimè absolvi, non solum à non reservatis, sed etiam à Casibus reservatis in Religione, qui casus, ut supponere semper debemus, non sint ab Episcopo reservati pro prædicto Confessario.

Ita Ascanius d Tamburinus sibi contrarius, Ioannes la Cruz, Heniquez, aliique apud citans Hæ-Bossium.

11. Suarez l. c. qui priorem sententiam sequitur, dicit, Privilegium exemptionis totum, & integrum participari à Novitio: Cum ergo in exemptione ab ipsis participata includatur, ipsos eximi à necessitate adeundi ad Episcopum pro reservatis, non poterunt amplius ad illum adire pro absolutione; licet enim hæc pars exemptionis non valendi petere ab Episcopo sit (ait Suarez) odiosa, tamen, quia includitur in ipsa exemptione, si illam intègre participant Novitii, etiam huic parti subjacebunt.

12. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

13. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

14. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

15. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

16. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

17. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

18. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

19. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

20. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

21. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

22. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

23. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

24. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

25. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

26. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

27. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

28. Sed profecto non apparet ratio, cur Novitius, ex vi privilegii exemptionis, non possit acceptare id, quod sibi favet? Puta, ut absolvi valeat à Superiore suæ Religionis, & respuere, quod sibi nocet, scilicet, ut absolvi non valeat ab Episcopo.

CAPUT IV.

De peccatis, quæ sive non possunt, sive non solent reservari,

1. Hæc sunt Primò venialia, ac mortalia, ritè aliàs absoluta. Secundò mortalia dubia. Tertio merè interna. Quarto, non completa.

2. Porò, antequam hæc quatuor sigillatim declarem, adverte, ad multa sequentia decernenda, legem, seu præceptum constituentia Casus reservatos, cum sint odiosa; restringunt enim libertatem absolvendi, esse strictè interpretanda (sicuti de similibus legibus odiosis docent Auctores) hoc est, debere verba; quibus casus reservantur, sumi secundum propriam ipsorum significationem, & quando dubitatur de ipso sensu, benigniorem partem esse accipiendam. Hoc in memoriam redacto, per quatuor proposita breviter, sed sufficienter, dicemus.

Venialia, ac mortalia, aliàs ritè absoluta.

3. Hæc idè non solent reservari, quia cum ea non obligemur confiteri, inutiliter reservantur. Dixi non solent, nam an possint, lege Suarez affirmantem, & g Valquez negantem.

4. Hinc fit, ut, si tu committas peccatum, quod ex se est reservatum, sed ob defectum plenæ advertentiæ, vel ob parvitatem materiæ cognoscas, te non peccasse, nisi venialiter illud non sit reservatum; Fac v.g. homicidium, & furtum esse reservata, tu verò occidas aliquem inadvertenter, sed tamen negligentia dumtaxat veniali intercedente, vel fureris unum, vel alterum obolum, non eris peccati reservati Reus.

5. Aliud amplius addit Quintanad. nempe, cum ab Episcopis (nam de Prælati Regularium alia est ratio mox dicenda cap. 6. §. 1.) aliquod peccatum mortale, v.g. furtum reservatur, non intelligi reservatum in quacunque materia notabili, quamvis mortali, sed in materia ejus generis, quæ possit dici delictum esse grave, & aurox. Verum id commodius explicabitur infra loco citato.

Morta-

Mortalia dubia.

aTurrian. 9. Esto possint, ut censet *a Turrianus*,
in secc. mortalia dubia, reservari, tamen, quando id
d. 38. expressis verbis non fit, sed absolute aliquod
peccatum reservatur, de certo intelligitur,
non de dubio. Ratio ducenda est ex dictis
num. 1. quia stricta est in hac materia inter-
pretatio facienda.

7. Sive ergo dubites, te commississe illud
peccatum, quod est reservatum, sive an illud,
quod commisisti sit mortale, sive, an illud
b Suar. de comprehendatur in Decreto de peccatis reser-
cen. sur. d. vatis, quod est habere dubium facti, vel Juris,
40. se. 6. reservationem *b* non incurris.

Diana p. 8. Hic scrupulum inicit *e Sanchez*. Ait
4. tr. 6. enim, si peccatum sit dubium, sed præsump-
ref. 4. Me- tio in foro externo stet pro peccato, sicuti in
ro. n. 105 eodem externo foro judicaretur, ut certum,
cin. T. 1. d. ita in foro interno judicandum esse, ut cer-
3. ca. 3. nu. tum; atque aded, ut reservatum. Profero v. g.
370. propositionem hæreticam, sed dubium tibi
e Sanc. lib. est, an in ea prolatione mortaliter peccaveris,
p. Sum. c. tunc, sicuti Judex in foro externo ex illa suffi-
10. nu. 15. cienti præsumptione prolationis, te, ut hære-
quem se- ticum certum, condemnaret, ita Confessarius
quitur Bo- in foro interno, atque aded cum reservatio-
ne de pe- ne, condemnare debet.

ni. d. 7. q. 9. Verum cum *d Delugo*, & aliis, scrupulū
7. p. 5. 8. 4. hunc removendum judico ex dictis, quia ni-
d Delu. d. mirum reservatio peccatorum debet restrin-
20. de gi juxta regulam, quā modō *n. 1.* tradidimus,
pen. n. 18. ut scilicet favemus conscientis, quantum
e 19. Me- talvis præcepti verbis, favere possumus, quam
roll. ap. regulam observare, non cogitur forum ex-
Dian. mox ternum.

10. Quæris. Si tu dubius de Casu reservato,
Quinta. dubius v. g. an commiseris hæresim, absolva-
de pen. ris, à communi Confessario, sed postea re me-
singu. 11. lius expensa, comperias, te verè hæresim illam
n. 3. Diana externam commississe, obligaberisne illam
p. 4. tr. 3. iterum confiteri apud Confessarium, habentem
ref. 4. di- potestatem illam absolvendi?

11. Respondeo. Hic tangitur illa quæstio,
que opi- An obligetur quis confiteri iterum peccatum,
nionem ef- quod apud Confessarium deposuit, ut dubiū,
se proba- si deinde comperiat esse certum, de qua quæ-
bilem. stione e alibi satis dixi, ubi notavi, communē
e Lib. 2. opinionem esse, obligari, quia ejusmodi pec-
Ma. Cōf. catum videtur in priore Confessione solum
6. 4. 5. 4. fuisse indiectè absolutum; innui tamen, sen-

tentiam consentem, non obligari, esse proba-
bilem, quia dici probabiliter potest, illud ab-
solutum fuisse directè.

12. Juxta hanc ergo posteriorem sententiā,
tu non obligaberis iterum confiteri dictam
hæresim, quia juxta sententiam hanc fuit tua
hæresis satis, superque directè absoluta.

Morè interna.

13. Superfluum esset quærere, an peccata
(utique mortalia) interna, possint reservari:
sufficit nobis advertere, ea nunquam fuisse
reservata, quia Ecclesia propter suam benig-
nitatem, præfiterur, se non judicare de inte-
rioribus, nisi quando voluntariè quis Sacra-
mento Pœnitentiæ sese subjiciat.

Ut ergo peccatum sit reservatum, necessè
est, ut ipsum aliquo tandem modo, in actum
exeat exteriorum.

14. Tempestivè autem hic incidit Suarii, *f Suar. To.*
aliorumque, contra Turrianum, notabilis ob- *4. de Reli.*
servatio, ducta ex duobus principiis hæcenus *tr. 8. l. 2.*
indicatis: Altero, Ecclesia non reservat, nisi *e. 28. n. 12.*
peccata externa. Altero, Ecclesia non reservat *Sanc. l. 2.*
venialia. Ex his enim fit, ut si quis in Diœcesi, *in dec. c. 8.*
ubi esset reservatum omne furtum, v. g. vel *n. 6. Ca-*
omnis percussio proximi; furaretur unum Ju- *strop. de*
lium v. g. parvam scilicet materiā animo tur- *pœn. p. 15.*
ripiendi quantitatem notabilem, vel percure- *6. 3. n. 4.*
ret proximum leviter, animo lædendi gravi- *Delugo. l.*
ter, peccaret quidem mortaliter, sed non pec- *moz. ci-*
cato reservato, quia illud, quod est mortale, *tando rei-*
& undè malitia mortalis in actum externum *cioni Tur-*
promanat, totum est internum, illud verò, *rianum.*
quod est externum, est *ex se*, & obje ctivè ve- *ni-*
niale, atque aded non reservatum, vide quæ *dicam paulò g post.*

15. Pari modo quando reservatur (inquit *g Infra c.*
Delugo h) peccatum circa castitatem, quoties *6. 5. 2. n.*
in actum externum prodit, requiritur etiam, h *Delu. d.*
quod ipsa actio externa secundum se habeat *20. de*
gravitatem. *pen. n. 15.*

Nā si quis, intentione mortali, & gravi cō-
tra castitatē, dicat alteri aliquod verbum tur-
pe ex se leve, vel exerceat aliquam aliā actio-
nē externā ex se levē, licet hæc actio denomi-
netur mortalis ab intentione graviter mala, à
qua procedit, nō erit reservata, quia sicuti sola
voluntas interna non reservatur, ita nec quā-
do non procedit in actum externum habentē
ex se gravē malitiam, & indecentiam. Hæc-
nus

96
 nus Delugo. In quam eandem rem sic
 Castrop. Castropalaus a Visio curiosa foeminae, levis
 de poen. d. tactus manus, & similes, tametsi iniqua, &
 un. p. 15. mortali intentione fiant, casus reservati non
 s. 3. n. 4. erunt, quia ex malitia, quatenus mortalis est,
 non prodit in externum actum. Hac enim
 de causa exclusimus verba haereticali inten-
 tione dicta, ex quibus, per se spectatis,
 colligi haeresis non possit. Hac Castropa-
 laus.

*Non completa in eavatione, qua
 reservantur.*

16. Si reserventur v. g. in castus, adu-
 lterium, homicidium, furtum, &c. non incur-
 ret in reservationem ille, qui solum dicta
 peccata attentaverit, vel inchoaverit. Ita
 Sylvester Grassis, Henricus, quos citat, sequi-
 turque b Castrop. Quare qui solum turpi-
 ter tetigit alterius uxorem, eandemque est
 b Castrop. 1. amplexatus, vel osculatus. Qui solum per-
 cussit, vel vulneravit, quamvis graviter. Qui
 c. s. 2. n. 3. scalas apposuit, & arcam aperuit, ut furare-
 tur, sed re ipsa non est furatus &c. peccatum
 reservatum nunquam commisit. Ratio duci-
 tur ex principio allato n. 2. quia legi reserva-
 tionis stricta est apponenda interpretatio, &
 idem de peccato est intelligenda, quod abso-
 lute compleverit in suo genere, qualis est
 in castus, adulterium, furtum, &c. consum-
 mata, non vero amplexus, oscula, vel furtum
 attentatum.

17. Hinc fit, ut in ejusmodi forma refer-
 vandi non includatur ille, qui solum man-
 dat, vel solum auxiliatur, vel solum consi-
 lium dat: hi enim non dicuntur absolute
 committere, seu complere illud peccatum,
 cui, modis dictis, cooperatur.

Dixi in ejusmodi forma reservandi: Si enim
 expresse reserventur similia attentata, vel
 inchoata, non est dubium tunc etiam illa re-
 servari. Sic in aliqua Religione reservatur
 quicumque lapsus carnis externus, & sic
 c. c. Si quis excommunicatio e lata contra percus-
 d. c. Ma- sores Clericorum d, extenditur
 ra de sen. ad mandantes & consi-
 tent. Ex- lium dantes, &c.
 commu.

De Peccatis Summo Pontifici
 Reservatis.

§. I.

*Pramittitur notabile discrimen inter
 peccata reservata Pontifici,
 & Episcopis.*

1. **C**asus Pontificii, hoc est, Summo
 Pontifici reservati e semper adnexa
 Pontifici reservati e semper adnexa
 & quidem etiam ipsam reservatam. Nam li-
 cet aliquando aliquod peccatum reservari
 Pontifici, sine mentione Excommunicationis
 legas in nonnullis decretis, tamen ea suffi-
 cienter interpretatur partim Castropalaus f,
 partim g Bossius, & h Floronus, qui omnes
 concludunt, nullum esse casum Pontificium
 Excommunicatione liberum.

2. At vero Casus Episcopales, hoc est, re-
 servati Episcopis, non omnes Excommuni-
 cationem adnexam habent, solent enim ab
 ipsis reservari, & Casus nullam Excommuni-
 cationem habentes, & item habentes.

3. Quares, quando asserimus Casus Ponti-
 ficios habere adnexam Excommunicationem
 reservatam, itane id intelligendum est, ut sola
 Excommunicatio sit reservata, an etiam ipse
 Casus, id est, an etiam ipsum delictum refer-
 vatum sit?

Respondeo. Etiam ipsum delictum, quando
 est affectum Excommunicatione. Id, quod
 probatur a Sanchez i, a posteriori. Nam si bo-
 na fide absolvaris a tali delicto & ab Excom-
 municatione reservata, v. g. (ab haeresi exter-
 na) per Confessarium ex invincibili ignoran-
 tia, putantem se illa absolvi posse, comperta
 deinde carentia potestatis in eo Confessario,
 non solum debes absolutionem Excommuni-
 cationis petere, & obtinere ab habente Juris-
 dictionem ad illam Excommunicationem ab-
 solvendam, verum etiam debes, in omnium
 sententia, ab eodem obtinere absolutionem
 delicti haeresis, quia hoc non fuit directe ab-
 solutum, sed propter bonam fidem solum in-
 directe cum aliis peccatis a te expositis Con-
 fessario. At si ipsum delictum non esset refer-
 vatum, fuisset directe absolutum, & non indige-
 ret nova directa absolutione. Ita Sanchez l. c.
 5. Dixi